

การดำเนินงานรายตำบล (TSI)

ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา

ศักยภาพตำบล

ประเมิน (ก่อน) : ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ประเมิน (หลัง) : ตำบลมุ่งสู่ความยั่งยืน

ข้อมูลพื้นที่ตำบล

ตำบลสว่างอารมณ์ อยู่ในพื้นที่ของเทศบาลเมืองดอกคำใต้ อำเภอดอกคำใต้ จังหวัดพะเยา มี 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วย ชุมชนบ้านร่องจัว (หมู่1) ชุมชนบ้านศรีชุมใต้ (หมู่2) ชุมชนบ้านศรีชุม (หมู่3) ชุมชนบ้านสามโขงงาม (หมู่4) ชุมชนบ้านสว่างอารมณ์ (หมู่5) ชุมชนบุญโยชน์ (หมู่6) ชุมชนบ้านสว่างโขงงาม (หมู่7) ชุมชนบ้านดอนศรีชุม (หมู่8) มีประชากรทั้งหมด 3,016 คน สภาพพื้นที่เป็นชุมชนเมืองในเขตเทศบาล เป็นที่พักอาศัยและพาณิชยกรรม และมีพื้นที่ทางการเกษตร ในพื้นที่ตำบลมีสถานที่สำคัญหลายแห่ง และมีวัดที่สำคัญ เช่น วัดศรีชุม วัดสว่างอารมณ์ เป็นต้น

TPMAP ความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ

จากข้อมูลความต้องการพื้นฐาน 5 มิติ ได้แก่ ด้านสุขภาพ ด้านความเป็นอยู่ ด้านการศึกษา ด้านรายได้ และด้านการเข้าถึงบริการรัฐ ตำบลสว่างอารมณ์มีความต้องการพื้นฐานในด้านรายได้มากที่สุด ในขณะที่อีก 4 มิติ ประชากรได้รับความต้องการในระดับที่เพียงพอแล้ว

การพัฒนาพื้นที่

โจทย์พื้นที่

ตำบลมีสถานที่สำคัญหลายแห่ง และมีวัดที่สำคัญเช่นวัดศรีชุม วัดสว่างอารมณ์ เป็นต้น โดยในช่วงก่อนสถานการณ์โควิด 19 มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จำนวนมาก แต่เมื่อเกิดสถานการณ์โควิด 19 ทำให้นักท่องเที่ยวลดลง ตำบลสว่างอารมณ์จึงต้องการเตรียมความพร้อมของชุมชนในการพัฒนาสินค้า OTOP และสืบสานภูมิปัญญาผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมเช่นเทียนล้านนา การท่องเที่ยว การเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุ เพื่อรองรับการท่องเที่ยวที่กำลังจะฟื้นตัวในอนาคตอันใกล้

กิจกรรมที่ดำเนินการ

- กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาปุ๋ยในชุมชนและการผลิตดินปลูกเชิงการค้า
- กิจกรรมผลิตสื่อประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว
- กิจกรรมการส่งเสริมการตลาดสร้างสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมอาชีพและยกระดับสินค้าชุมชน
- กิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน การทำเทียนหอม เพื่อยกระดับและเพิ่มมูลค่าสินค้า
- กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปอาหารด้วยตู้อบลังงานแสงอาทิตย์ และตู้อบแห้งสมุนไพร
- การออกแบบและผลิตต้นแบบผลิตภัณฑ์สินค้าตำบลสว่างอารมณ์

กลไกการดำเนินงาน

จากการลงพื้นที่สำรวจในชุมชนสว่างอารมณ์เพื่อเก็บข้อมูล ทำให้ทราบถึงองค์ประกอบและปัญหาของแต่ละชุมชน จึงนำมาแก้ไขหาทางออกเพื่อให้ได้จุดมุ่งหมายของโครงการได้มากที่สุด จึงนำไปสู่การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ นำไปสู่การสร้างรายได้แก่ชุมชน และทำการติดตามประเมินผลเพื่อนำไปวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป ด้วยกระบวนการ PDCA

ผลลัพธ์

- การจ้างงาน (20 อัตรา) ประกอบด้วย
- บันทึกตจบใหม่ 10 อัตรา , นักศึกษา 5 อัตรา , ประชาชน 5 อัตรา
- การพัฒนาทักษะ 4 ด้าน ประกอบด้วย
ทักษะด้านการเงิน (Financial Literacy) , ทักษะด้านสังคม (Social Literacy) , ทักษะด้านดิจิทัล (Digital Literacy) . ทักษะด้านภาษาอังกฤษ (English Literacy)
- การยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ
ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะของคนในชุมชนเช่นด้านการเกษตร เป็นการลดรายจ่าย การเตรียมความพร้อมของชุมชนด้านการท่องเที่ยวและการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น ของวิสาหกิจชุมชนในตำบลสว่างอารมณ์ โดยมีโครงการ U2T ร่วมกับสถาบันนวัตกรรม ยกกระดับสินค้าชุมชน และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวิถีชุมชนผ่านช่องทางออนไลน์และออฟไลน์
- การจัดทำข้อมูล Thailand Community Data (TCD) จำนวน 313 ข้อมูล

ผลลัพธ์เชิงเศรษฐกิจ

- รายได้ที่เพิ่มขึ้น
สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนเพิ่มขึ้น
- การเพิ่มผลิตภาพ (productivity)
กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์สามารถลดต้นทุนการผลิตและเริ่มมองเห็นศักยภาพทางการตลาดของสินค้าเกษตรอินทรีย์มากขึ้นโดยเชื่อมโยงเครือข่ายกับกลุ่ม SDG PGS พะเยา

ผลลัพธ์เชิงสังคม

- ทำให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น
คือ สามารถลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับคนในชุมชนเพิ่มขึ้น
- เกิดการจ้างงานที่ตอบสนองต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่ส่งผลให้การย้ายถิ่นฐานของคนในพื้นที่เพื่อออกไปทำงานลดลง
- เกิดความร่วมมือในการพัฒนาและยกระดับของพื้นที่ในการพัฒนาสัมมาชีพและสร้างอาชีพใหม่

ข้อเสนอแนะ

- เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปีที่ผ่านมาทำให้การดำเนินกิจกรรมในโครงการเกิดปัญหาอุปสรรคในการลงพื้นที่ หากสามารถต่อยอดสู่การดำเนินงานระยะที่ 2 จะสามารถทำให้โครงการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น
- พื้นที่ตำบลสว่างอารมณ์เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ควรมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว การพัฒนามัคคุเทศก์ท้องถิ่น และพัฒนาผลผลิตเกษตรปลอดภัยที่รองรับนักท่องเที่ยวจะทำให้คนในชุมชนและเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ผู้รับผิดชอบ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันธิวัฒน์ พิทักษ์พล

เบอร์ติดต่อ : 081 700 3612 หน่วยงาน : สถาบันนวัตกรรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี